

Opgavebeskrivelse:

Med udgangspunkt i social semiotikken skal du foretage en analyse af en af de følgende to kompositioner.

(Deodorant reklamen)

I denne eksamensopgave har jeg valgt at tage udgangspunkt i deodorantreklamen, idet burgerkultur ikke appellerer til mig. Kompositionen består af et billede af en mand og en dame som centrale aktører, placeret centralt i billedet i et industrikvarter. Billedet er en reklame for et verdensomspændende firma der laver deodoranter og sundhedsprodukter til begge køn, hvilket fremgår af produktfremvisningen nederst i højre hjørne, for man ikke skal være i tvivl om hvad der reklameres for. Manden der er placeret til venstre i billedet er håndværker, og bærer håndværkermæssig klædedragt, et stort forklæde som beskyttelse mod skidt og snavs fra det tunge arbejde på værkstedet. Kvinden er placeret til venstre i billedet og er klædt i en meget yndig og appellerende klædedragt og bære en papirspose med 16 stk. fyrværkeri klar til affyring. Som så mange andre reklamer oser billedet af sex og jeg vil kort redegøre for nogle af de symboler der er fremtrædende i reklamekompositionen, og primært efter devisen don't tell it, show it.

Manden er håndværker og repræsenterer håndværkets ideologi, og bære nogle meget maskuline symboler såsom hans klædedragt, hans ildværktøj, og at han arbejder indenfor et typisk maskulint arbejdsfelt. Hans klædedragt er hverken slidt eller laset og hans forklæde og arbejdstøj er påfaldende rent, hvilket symboliserer godhed og puritet og han trods han står klar til at sætte ild på hendes attributter i papirposen, ikke har dyriske intentioner, eller overfalder kvinden. Det at han står klar med sit værktøj, trods han har forladt det emne han arbejder på og står i døråbningen til hans værksted symboliserer det maskuline kompleks og sætter ham i valget mellem at forlade sin arbejdsplads og sine trygge rammer, og lade sig overtale af kvindens usagte tilbud om at gå med og fyre den af. Billedet synes at sige at mandens seksuelle tendenser bliver sluppet fri (unleash the chaos), hvis han tager i mod kvindens usagte tilbud. Personernes ansigtsmimik udstråler noget usagt og nærmest magisk mellem dem. Selvom mimikken fremstår neutral udtrykker deres gestus en usagt magi, en nærmest mytologisk og sensuel dragning mellem dem, og på samme måde som elvepigerne forførte deres offer, udtrykker kvinden den samme magiske forførelse på billedet. Dilemmaet mellem mand-kvinde, forførelse-lyst, leg-erobring synes i billedet at udtrykker noget essentielt. Man kunne også kauserer over temaet arvesynd, hvor mand-kvinde mister deres position, status, deres arbejde, hvis offeret (manden) lader sig forføre af elverpigen og hendes tilbud om at gå ud og fyre den af, hvis jeg må bruge det udtryk om den situation hvis manden giver efter for hendes tilbud. I denne situation symboliserer raketterne videnskaben, ny teknologi, viden (æblet) men hvis man bruger det produkt som reklamen positionere, så undgår man det kaos som syndefaldets degradering replicerer og overfører risikoen til produktet, og kan fyre den af og slippe kaos løs ved at bruge produktet uden risiko for hverken helbred, position, metier eller synd. Man bestemmer selv om man vil tage i mod udfordringen synes billedes tekst og neutral mimik at udtrykke og meget i tråd med senmodernitetens ulidelige mange valg og anarki. Den neutrale og magiske mimik, udtrykker både det magiske i mødet mellem elverpigen og hendes offer, mødet mellem mand-kvinde når de vrider sig på dansegulvets skrigende lydløse larm, hvor det kan være en god ide at bruge produktet der reklameres for, for at kunne både tiltrække og holde behørig afstand i forførelsens metodik. Kompositionen viser personernes vante dansegulv, i form af håndværkerens værksted og madonnaens gadeflise, og udtrykker en massekultur med

fokus på produkternes forførelse og forbrugerismens ulidelige tvang og trang. Indkøbsposen med raketterne symboliserer forbrug, møde mellem gammelt-nyt i forhold til håndværkeren, sit værktøj og raketternes nye fristende teknologi. Håndværkeren og hans ildspyende drage er placeret til venstre i billedet og symboliserer noget givent, det traditionelle i modsætning til elverpigens forførende attributter og senmodernitetens mange valg, der er placeret til højre i læseretningen og symboliserer den gevinst man får med senmodernitetens anarki og mange valgmuligheder, når man slipper kaos løs og bruger produktet, som der reklameres for i kompositionen.

Billedet udtrykker en overdreven ro, symmetri og balance, og symboliserer derved håndværkerens temmede sekslyst, der slippes fri hvis han bruger kompositionens produkt og skære navlestregen over til sine trygge rammer, sin mor, sit hjem, sin familie og flytter hjemmefra sin trygge hule og slipper kaos fri ved at gå med og tage i mod elverpigens tilbud om de vilde vover med de store horisonter og verdens store udfordringer i et partnerskab med den yndige madonna.

Kvindesiden er holdt i lyse venlige pastelfarver og håndværkersiden er dunkel og skummel hvilket er farver som kan kontrasterer liv vs. død som udgør et symbol på ny vs. gammel dags teknologi, men vi kan ikke diagnosticere det som manden arbejder med i kompositionen, der kun udtrykker hans værktøj, værktøjsbord og arbejdsredskaber, og dermed udtrykker hans sublimerende adfærd i billedets mangfoldige virilitet. De lyse venlige pastelfarver i kvindens halvdel symboliserer liv, moderskab, varme og os af kvindelige værdier i modsætning til håndværkerens mørke skumle middelalderagtige symbolik og farvevalg. Læseretningen i vores kultur er fra venstre til højre hvilket har betydning relateret til at manden har vendt ryggen til sit gamle værksted og skuer ud mod nye opgaver, mod nye erobringer. Emnet som håndværkeren arbejder på er ikke inde bagved i sit værksted, men er kvinden foran ham på billedet og han står klar til at erobre verden, symboliseret i kvinden, og manden med sin ilddrage, sin håndværksmæssige kampuniform som udtrykker hans maskulinitet, hans initiativ, virkelyst, virile anarki og magt. Det er ikke øksen som er hans våben, men hans ynde, puritet, velduft og appellerende puritanske adfærd der gør ham i stand til at transformere sine evner som erobrere og måske få børn med den yndige kvinde der står foran ham og lokker ham med sin underfulde magi og intensitet. Selvom billedet udtrykker balance, symmetri, ro så er der også en umiskendelig kaotisk intensitet der slippes løs lige om lidt når han går med og fyre den af fordi han bruger kompositionens produkt og et af senmodernitetens mange valg. Den utæmmede vildskab og raketvidenskab, der slippes løs hvis håndværkeren vælger at lade arbejde være arbejde og give efter og lade sig besnære af elverpigens lydløse syngende magi på billedet kan kun lade sig gøre hvis man bruger det produkt som kompositionen reklamere for. Billedet synger en sød melodi om at man kan slippe kaos løs og beherske det ved at bruge deodoranten og derved også lige som de gamle grækere opnå indsigt i kaos, i verdensaltet og alle tings skabelse ved man bruger produktet. Man får overnaturlige evner og behersker både orden og kaos ved at bruge det produkt som kompositionen afspejler, hvilket udtrykkes i den overdrevne ro som billedet dækker over. Håndværkerens evige livs flamme er afbalanceret, velafgrænset, ufarlig og konform og udtrykker en stoisk indre og ydre ro i balance trods det spændstige element og potentielle våben det udgør. Måske kan det tænde madonnaen hvis hun træder indenfor hans rammer, måske ikke, og selvom det giver associationer til middelalderens hekseafbrændinger, er håndværkerens våben ikke farlig fordi det er i tydeligt afgrænset og peger nedad. Kvinden rammes af ildflammens vektor hvis hun vælger at træde et skridt fremad ind til manden, og hun er med den ene fod foran den anden godt på vej til at taget skridtet og symboliserer dermed også at hun finder manden appellerende, leger med

forførelsens magiske magi og i kaos frister ham til at tage en bid af hendes ynde og seksualitet, til at tage del i den nye (seksuelle) verden og i viden (æblet/syndefaldet). Kvindens fristelser symboliseret af teknologien i papirposen kan bruges både før eller siden, på et hvilket som helst givent tidspunkt i evigheden symboliseret i syv raketter peger frem foran hende og ni raketter peger bagved hende og men det er hende selv som har magt over hendes fristelser fordi man ser hendes hånd og hendes grønne armbånd om hendes venstre arm holde om posen, hvilket giver associationer til fristelsernes lænke over billedets venstre aktør manden, og hun til enhver tid diktere, kan friste og dirigere mandens utæmmede seksualitet. Fristelserne kan med papirposens indhold tage uanede højder, men der er ingen transportmidler i kompositionen og problemstillingen føre ingen veje hen og symbolisere et evigt dilemma mand-kvinde, fristelse-modståelse eller arvesynden. Ansigternes udtryksløse mimik udtrykker med deres neutralitet denne evige stilstand og problematik og den eneste løsning ud af kompositionens dilemma synes at være brug af det produkt som billedet reklamere for. Deodoranten er løsningen på kaos og løsning på alletiders dilemma mellem mand kvinde, mellem kultur-natur, mellem maria-madonna komplekset mellem nyt-gammelt, mellem kaos og ro og mellem mennesker. Så ignorere vi at det er en billig parfume som lugter at helvede til! Bare der kommer orden på kaos. Heldigvis er det ikke så grelt og selvom navnet på deodoranten kunne symbolisere der bliver svinget med fandens økse, så er det heldigvis de stik modsatte værdier som gælder i verden og kompositionen, mellem mennesker som heldigvis salliøre nogle langt mere komplekse sammenhænge i vores på en gang enkle og komplekse univers med langt mere godhed mellem mennesker end hvad ondskaben og vilde transformativ firmaer i baggrunden (D&ST¹) forsøger at opdne og symbolisere. Vi skal ikke være bange for teknologien, for udviklingen og for hinanden og vores menneskelighed kan mange gange forandre og hjælpe os i vores tiltider komplekse hverdag, synes billedet at sige med sin fremadrettet og futuristiske logik, håb og symboler. Med udgangspunkt i at kompleksiteten ligger i enkeltheden kunne deodorant firmaet med fordel skære en linie af for oven og forneden i reklameteksten og bare nøjes med 'FOR HIM + FOR HER' for på denne måde at symbolisere en universel menneskelig appel og tiltrækningskraft af menneskelige værdier. Det er det som livet handler om, sand kærlighed mellem mennesker og ikke billig parfume, der lugter af bræk. Jeg undskylder naturligvis endnu engang mit frivole sprog og håber ikke jeg uforvarende kommer til at træde nogle over tæerne med mine harske kommentarer om duft og velduft. Undskyl d siger jeg bare til reklamebranchens og kompositionens indre værdier, der trods stilstand og dækker over ydre ro og indre kaos synes at have opnået nye løsninger og umiskendeligt giver svaret på altings væren. 'Love for him + for her' synes svaret endnu engang at være givet, for kærligheden overvinder alt.

Undskyld

¹ <http://www.koncar-dst.hr/home>